

Keskkonnaloa eelnõu avalikustamise teade

Avaldamise algus: 13.03.2026

Avaldamise lõpp: 14.03.2026

Keskkonnaamet avaldab teadaande [keskkonnaseadustiku üldosa seaduse \(KeÜS\) § 47 lõike 2](#) alusel.

Keskkonnaamet teatab, et ERA Valduse Aktsiaselts (registrikood: [10218875](#)) (aadress Metsanurga tn 2, Sõtke küla, Märjamaa vald, Rapla maakond, 78318) taotluse alusel on valminud Illaste turbatootmisala keskkonnaloa muutmise otsuse ja loa eelnõu.

Illaste turbatootmisala paikneb Rapla maakonnas Märjamaa vallas Araste külas katastriüksusel Illaste turbatootmisala (tunnus 88401:002:0092). Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Illaste (Üllaste, Elliste) turbamaardla (maavarade registri registrikaart nr 663) vähelagunenud turba aktiivse tarbevaru 3 plokki ja hästilagunenud turba 4 plokki. Antud taotlusega sooviti muuta mäeeraldise vertikaalpiiri selliselt, et see hõlmab kogu turbalasundi, sealjuures moodustatud varuploki 4 aT. Sellega tagatakse maavara säästlik kasutamine. Kogu varu väljamiseks soovitakse keskkonnaluba pikendada 30 aasta võrra. Turbavaru hakatakse kasutama põllumajanduses ja aianduses. Kaevandatud maa korrastatakse taassoostuvaks alaks.

Kaevandamisloa kõrvaltingimusteks on:

1. Keskkonnaloa saajal on kohustus kaevandatud materjali vedudega avalikus kasutuses olevale Illasteraba tee (tee nr 8840022) tekitatud kahjustused likvideerida Märjamaa Vallavalitsuse poolt koostatud nõude alusel ning tagada tee vastavus seisundinõuetele kogu loa kehtivusaja jooksul;
2. Kuivendamise mõju leevendamiseks väljaspoole tootmisala tuleb rajada maapealne veetõkke tamm eksperthinnangu joonisel 1.10 näidatud väärtuslikema raba osade suunal kui kuivendamissügavus ületab 4 m arvestatuna looduslikku maapinda. Soovituslik on rajada tamm eksperthinnangu joonisel 2.1 ulatuses. Turbalasundi sisene veetõkke tuleb rajada kui veetasemete seire tulemuste kohaselt kuivendamismõju ulatus jätkuvalt suureneb pärast maapealse tammi rajamist. Veetõkke tammi konstruktsioon tuleb lahendada vastava projektiga viies läbi täiendavad alusuuringud turbalasundi ehituslike tingimuste määramiseks;
3. Võimalusel lühendada tehnoloogiliste võtetega kaevandamise ajalist kestvust, mis vähendab tolmu ja müraga seotud häiringuid metsise, tedre ja kaljukotka elupaikadele. Peale turbakihi ammendamist antud piirkonnas tuleb ala korrastada taastuvaks sooks esimesel tehnoloogilisel võimalusel, mis toetab kaitsealuste liikide elu- ja toitumisasasid korrastatud turbatootmisala piires;
4. Analüüsida ka kaitsealal raba ümbritsevate kraavide sulgemist. Arvestades praegust väga sügavat soovee taset ka turbatootmisalast kaugemates punktides (valdavalt sügavamal kui 60 cm), ei ole mõistlik seada piiranguid sooveetaseme sügavusele;
5. Leevendusmeetmete efektiivsust tuleb seirata (vähemalt) veetaseme seire pikaajalise jätkamisega;
6. Teostada puistu (10-aastase intervalliga) ning taimkatte seire (5- aastase intervalliga) kaevandamisperioodil, mis aitab hinnata raba elupaigatüübid ning metsise elupaiga seisundit ja sobivust. Seiretulemused esitada KeA-le;
7. Turbalasundi lamamini tuleb jätta korrastamiseks vajalik 20 cm paksune jääturba kiht;
8. Pinnasevee taseme seire on vaja teostada pärast tootmisala esimese järgu väljaehitamist ja tööle hakkamist, et täpselt fikseerida kuivenduse mõjuraadius, et sellest lähtudes vajadusel jätta metsise püsielupaigale täiendav hoidetervik;
9. Jälgida tootmisala teede seisundit, et õigeaegselt kasutada tolmu tõkestamise vahendeid (väljaveoteede niisutamine, punkerkogujate eelistamine);
10. Väljaveetavad valmistoodangu koormad peavad olema kaetud, et vältida tuulega ärakannet;
11. Veebruarist mai keskpaigani vältida maardlas aktiivset tootmistegevust, tootmisala väljaehitamist alustada mäeeraldise lõunapoolsest küljest;
12. Kuivenduskraave metsise Araste püsielupaigale lähemale kui 40 m ei ole lubatud rajada;
13. Kuivendamise eesvooluna kasutada Tamma oja (mida ei ole lubatud täiendavalt süvendada) ja sinna

suubuvaid kraave;

14. Tolmu ja müra tõkestamiseks säilitada tootmisala äärealadel kasvav mets, kuival perioodil väljaveo teid niisutada;

15. Vältida peenemate turbatolmu osakeste kandumist elamutega piirkondadesse;

16. Põhjendatud kaebuste korral müra või tolmu osas on loa saaja kohustatud korraldama lisamõõdistamise ning vajadusel tööd ümber korraldama;

17. Tootmisala projektis näha ette masinate hooldusplatsid, vältimaks kütuse ja õli leket pinnasesse;

18. Pidada kinni Eesti Maavarade Komisjonile esitatud tootmisala väljaehitamise kalenderplaanist;

19. Illaste turbatootmisala kuivendusveed tuleb enne suublasse juhtimist puhastada settebasseinides;

20. Võtta koheselt tarvitusele abinõud reostuse tõkestamiseks ja likvideerimiseks. Avariilistest olukordadest ja (võimalikust) keskkonnareostusest informeerida Häirekeskust, kohalikku omavalitsust ja Keskkonnaametit;

21. Settebasseine ja kuivenduskraave tuleb perioodiliselt vähemalt üks kord aastas puhastada vooluvee miinimumtaseme juures;

22. Reostusnäitajate mittevastavusel loas kehtestatud piirmääradele on loa andjal õigus esitada loa saajale rangemaid nõudeid ja/või täiendavaid tingimusi;

23. Väljalaskme seires peab proovivõtul järgima asjaomase proovivõtuvaldkonna tunnustatud meetodit ja tagama, et saadud tulemuste jälgitavus on tõendatud;

24. Väljalaskme seires tuleb analüüsid teostada analüüsitavaid komponentide osas akrediteeritud laboris, mis on sooritanud vähemalt üks kord aastas katselaborite võrdluskatsed;

25. Jätkata Illaste väljalask 1 seiret (üks kord poolaastas) järgmiste näitajate osas: Biokeemiline hapnikutarve (BHT7); Heljum; Vesinikioonide kontsentratsioon (pH); Üldfosfor (Püld); Üldlämmastik (Nüld); Naftasaadused (süsivesinikud C10 - C40);

26. Jätkata Illaste väljalask 2 seiret (üks kord poolaastas) järgmiste näitajate osas: Biokeemiline hapnikutarve (BHT7); Heljum; Vesinikioonide kontsentratsioon (pH); Üldfosfor (Püld); Üldlämmastik (Nüld); Naftasaadused (süsivesinikud C10 - C40);

27. Täiendavalt väljalaskme seire osas: proovid tuleb võtta II ja III kvartalis. Proovid võtta peale settebasseine proovivõtukohtades X: 6513972 ja Y: 519552 (RA124) ning X: 6513913 ja Y: 521619 (RA125). Avarii korral tuleb koheselt kõigist väljalaskmetest võtta proov naftasaaduste määramiseks;

28. Kui seire tulemuste põhjal ilmneb oluline mõju keskkonnale, tuleb eksperthinnangus anda soovitud leevendusmeetmete rakendamiseks või turbatootmistehnoloogia muutmiseks;

29. Andmed seire kohta ja eksperthinnang tuleb esitada keskkonnavalitsusele andjale läbi keskkonnaotsuste süsteemi KOTKAS.

Eelnõu(de) ja muude asjassepuutuvate dokumentidega on võimalik tutvuda Keskkonnaameti kontorites üle Eesti.

Eelnõud on digitaalselt kättesaadavad keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/menetlus/M-127906>

Ettepanekuid ja vastuväiteid eelnõu(de)le saab esitada Keskkonnaametile suuliselt või kirjalikult e-posti aadressil info@keskkonnaamet.ee alates teate ilmunisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaamet teeb ettepaneku asja arutamiseks ilma avalikku istungit läbi viimata.

Keskkonnaamet

Pärnu linn, Pärnu linn, Pärnu maakond, Roheline tn 64

Telefon: +372 6625999

E-post: INFO@KESKKONNAAMET.EE

Teadaande number 2576846